

SIMON
ROZENDAAL

Botswana, dat rare land, iets voorbij Utrecht

Wat een leuke man zeg, de president van Botswana. Mokgweetsi Masisi is gepikeerd omdat Steffi Lemke, de Duitse minister van Milieu, de import van jachttrofeeën wil verbieden. Dan moeten jullie, zegt de president, 20.000 olifanten van ons overnemen en vrij door het land laten lopen.

Briljant. Olifanten die op de Lüneburger Heide dolen, bij de Laacher See komen drinken, struiken uit de grond rukken op Rügen. Duitsland is al zo leuk, maar wordt aldus nog aantrekkelijker. Geen laffe beelden van olifanten, zoals die vijf bij ons als je de polder bij Almere inrijdt, maar echte. Twintigduizend echte dikhuiden.

Het is een protest tegen westers neokolonialisme. Olifanten zijn een plaag in Botswana. Het land heeft er 130.000, ruim de helft van alle ter wereld. Iedereen die zich even informeert, weet dat er sprake is van een heuse plaag. Ik schreef er in 2004 voor dit weekblad over en sprak toen Ben Colenbrander, hoogleraar in Utrecht, die over de natuurparken in zuidelijk Afrika vloog en met eigen ogen constateerde dat te veel olifanten het landschap verzieken. 'Die hele prachtige natuur gaat naar de filistijnen.'

En dus is het goed dat er op olifanten wordt gejaagd in Botswana, dat trouwens ook geregeld hele kuddes verplaatst naar buurlanden. Het toerisme en de jacht leveren Botswana een berg geld op, dus waar bemoeit die Duitse dame van de Groenen zich mee, moet de president hebben gedacht. 'Van de "Groenen"? Die olifanten hier vreten al ons groen op!'

Een land waar de hoogste autoriteit humor heeft, moet een leuk land zijn. Jazeker. Een Afrikaans Zwitserland. Ze hebben de boel op orde en de natuur beneemt je de adem. Ik sliep eens in een natuurpark bij hoofdstad Gabarone. Geen olifanten, wel weervogels die architectonisch verantwoorde nesten bouwen van takjes, aarde en vogelspuug. Kruisingen tussen Koolhaas en koolmees. Wie dat ziet, is genezen van eventuele depressies of hartzeer. Die prachtvogels mogen niet de dupe worden van het ongegeneerde vreten van de olifant, die bomen met wortel en al de grond uittrekt.

Het is makkelijk om vanuit de stadse stoel te verordonneren hoe de natuur daarbuiten eruit moet zien. Neem de wolf. Vooral de laatste tijd bijt hij honderden schapen dood. Of halfdood, waarna de dierenarts schapen waarvan de darmen uit het lijf bungelen moet 'euthanaseren'. Een zo'n arts, die veel in Drenthe (daar is het erg) werkt, zei bijna huilend in *de Volkskrant*: 'We trekken het eigenlijk niet meer.' Dus is het logisch dat er in het oosten van Nederland op de wolf geschoten mag worden, maar daar zijn allerlei natuurbeschermers, ecologen en groen-linkse politici tegen.

Het zou trouwens in veel opzichten beter zijn als dieren zich wat beschaafder gedragen. Dat die olifanten niet hele natuurparken vernielen, de wolf en de vos zich inhouden. Prachtige beesten, daar niet van, maar waarom stoppen ze niet gewoon als ze één haantje of een paar spareribs ophebben? Doorgaan tot ze tien schapen en kippen hebben doodgebeten, foei!

Misschien is het een idee dat de ecotypes die zich verzetten tegen de jacht in ons eigen Botswana – pakweg het gebied ten oosten van Utrecht – de wolf heropvoeden. Als het verschil tussen man en vrouw een sociale constructie is, en tussen een donkere en witte huid eveneens (columnist Sjoerd de Jong had het in *NRC* over de 'fictie "ras"' als voorbeeld van 'veranderlijke, sociale constructies') dan is het verschil tussen wolf en mens natuurlijk ook een verzinsel.

In *The Road to Wellville* van de Amerikaanse schrijver T.C. Boyle (er is in 1994 een film van gemaakt) leidt dr. John Harvey Kellogg – bekend van de cornflakes, die volgens deze arts ongezonde lusten wegnemen – een sanatorium volgens het regime van de zevendedagsadventisten (zie ook Marianne Thieme van de Partij van de Dieren) en probeert daar een wolf vegetarisch te maken. Ik zal niet alles verklappen, want dat neemt wellicht uw appetijt in het deels op feiten gebaseerde boek of de film weg, en beide zijn kostelijk, maar dr. Kellogg (gespeeld door Anthony Hopkins) slaagt er niet in.

Het lijkt toch niet zo simpel om het gedrag van een wolf te veranderen.

EW

Waarom stoppen wolven en vossen niet als ze één schaap of kip hebben doodgebeten? Foei!